

02.01.2019 N 11/6/99-99-14-05-01-15/ПК

Державна фіскальна служба України розглянула запит ПрАТ щодо надання податкової консультації та у порядку статті [52](#) Податкового кодексу України (далі - Кодекс) повідомляє.

Щодо інкасації готівкової виручки з декількох РРО по одній супровідній відомості (питання 1, 2 та 5).

Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене [постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року N 148](#), розроблено відповідно до [Закону України "Про Національний банк України"](#) (далі - Положення N 148) і визначає порядок ведення касових операцій у національній валюті України юридичними особами (крім банків) та їх відокремленими підрозділами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності (далі - підприємства), органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час здійснення ними діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності (далі - установи), фізичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність (далі - фізичні особи - підприємці) (далі разом у тексті - суб'єкти господарювання), фізичними особами.

Пунктом 29 розділу III Положення N 118 визначено, що приймання одержаної з банку готівки в касу та видача готівки з каси для здавання її до банку оформляються відповідними касовими ордерами (прибутковим або видатковим) з відображенням такої касової операції у касовій книзі.

Вилучення готівки з місця здійснення готівкових розрахунків із застосуванням РРО для здавання її до банку оформляється відповідними чеками РРО із виконанням операції "службова видача".

Документом, що свідчить про здавання виручки до банку та є підтвердженням оприбуткування готівки у касі суб'єктів господарювання, є:

- 1) квитанція до прибуткового документу банку на внесення готівки, підписана відповідальними особами банку та засвідчена відбитком печатки банку;
 - 2) квитанція/чек банкомата чи програмно-технічного комплексу самообслуговування;
 - 3) примірник супровідної відомості до сумки з готівковою виручкою (готівкою), засвідчений підписом та відбитком печатки інкасатора - збирача;
 - 4) чек платіжного терміналу в разі проведення інкасації коштів у режимі реального часу з використанням платіжних терміналів.
- Враховуючи зазначене, ДФС вважає, що у разі проведення інкасації з господарської одиниці (магазину, тощо) при наявності декількох або більше РРО складається одна супровідна відомість до сумки з готівковою виручкою (готівкою), засвідчена підписом та відбитком печатки інкасатора - збирача.

Щодо оприбуткування готівкових коштів на відокремленому підрозділі, заповнення книги обліку розрахункових операцій (далі - КОРО) та касової книги (питання 3).

З 01.06.2018 р. вступила у дію [постанова Правління Національного банку України від 24.05.2018 року N 54](#) "Про внесенні змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", якою внесено зміни до [Положення N 148](#).

Звертаємо увагу на те, що Національний банк України впорядкував питання оприбуткування готівки на торгових об'єктах та питання обов'язковості використання касової книги тими відокремленими підрозділами, які не проводять операції з приймання (видачі) готівки за касовими ордерами.

У новій редакції викладено п. 11 розділу I [Положення N 148](#), чим врегульовано питання оприбуткування готівки на торгових об'єктах, а саме:

"11. Готівка, що надходить до кас, оприбутковується в день одержання готівки в повній сумі.

Оприбуткуванням готівки в касах установ/підприємств та їх відокремлених підрозділів, які проводять готівкові розрахунки з оформленням їх касовими ордерами і веденням касової книги, є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у касовій книзі на підставі прибуткових касових ордерів.

Оприбуткуванням готівки в касах фізичних осіб - підприємців, які проводять готівкові розрахунки з оформленням їх товарними чеками (квитанціями) і веденням книги обліку доходів і витрат (або книги обліку доходів), є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень у книзі обліку доходів і витрат (або книзі обліку доходів) на підставі товарних чеків (квитанцій). Оприбуткуванням готівки в касах відокремлених підрозділів установ/підприємств, а також у касах фізичних осіб - підприємців, які проводять готівкові розрахунки із застосуванням РРО та/або КОРО без ведення касової книги, є здійснення обліку готівки в повній сумі її фактичних надходжень на підставі даних розрахункових документів шляхом формування та друку фіскальних звітних чеків і їх підклеювання до відповідних сторінок КОРО/занесення даних розрахункових квитанцій до КОРО".

Отже, ви маєте право не використовуватися касову книгу, якщо на вашому відокремленому підрозділі проводяться готівкові розрахунки із застосуванням РРО та/або КОРО, а здійснення обліку готівки у повній сумі її фактичних надходжень проводиться на підставі даних розрахункових документів шляхом формування та друку фіскальних звітних відповідних сторінок КОРО/занесення даних розрахункових квитанцій до КОРО.

Щодо проведення операції з видачі готівки покупцю (споживачу) у разі скасування надання послуги та її відображення у КОРО (питання 4).

Пунктом 5 розділу 3 Порядку щодо РК та КОРО, який затверджено наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 р. N 547, [зарєєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.07.2016 р. за N 918/29048](#) (далі - Порядок N 547), визначено, що реєстрація продажу (повернення) товарів, надання послуг, отримання (повернення) коштів через РРО проводиться одночасно з розрахунковою операцією. Розрахунковий документ на повну суму проведеної операції видається особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї. Розрахункова операція вважається проведеною через РРО, якщо дані про її обсяги введені в режимі реєстрації.

Крім того, п. 7 [Порядку N 547](#) передбачено, що реєстрація видачі коштів у разі повернення товару (відмови від послуги, прийняття цінностей під заставу, виплати виграшів у державній лотереї та в інших випадках) або скасування помилково проведеної через РРО суми розрахунку здійснюється шляхом реєстрації від'ємної суми.

Якщо алгоритм роботи РРО не забезпечує окремого накопичення у фіскальній пам'яті від'ємних сум розрахунків: дозволяється реєструвати видачу коштів (скасування помилкової суми) за допомогою операції "службова видача"; забороняється реєструвати через РРО від'ємні суми з використанням операції "сторно".

Пункт 8 [Порядку N 547](#) передбачає, що якщо сума коштів, виданих при поверненні товару чи рекомпенсації раніше оплаченої

послуги, перевищує 100 гривень, матеріально відповідальна особа господарської одиниці або особа, яка безпосередньо здійснює розрахунки, повинна скласти акт про видачу коштів. В акті необхідно зазначити дані документа, що встановлює особу покупця, який повертає товар (відмовляється від послуги), відомості про товар (послугу), суму виданих коштів, номер, дату і час видачі розрахункового документа, який підтверджує купівлю товару (отримання послуги).

Такий самий акт складається при скасуванні помилково проведеної через РРО суми розрахунку. В акті вказуються дані про помилкову суму та реквізити розрахункового документа. Акти про видачу коштів та акти про скасування помилково проведеної через РРО суми розрахунку передаються до бухгалтерії суб'єкта господарювання і зберігаються протягом трьох років. У разі відсутності у суб'єкта господарювання бухгалтерії зазначені акти підклеюються до останньої сторінки відповідної КОРО. Враховуючи зазначене при проведенні операції з видачі готівки покупцю (споживачу) у разі скасування наданої послуги проведеної через РРО та її відображення у КОРО видатковий касовий ордер не оформлюється.

Окрім того, для отримання роз'яснення з порушеного питання пропонуємо звернутись до Національного банку України, як до розробника [постанови Правління Національного банку України від 29.12.2017 року N 148](#) "Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні".

Згідно з пунктом 52.2 статті [52 Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.